

- cudzinec - sám sebe (lebo konať v púť, bez ohľadu na prin. a ľud. a potom keď prehodnotuje svoj život v cel.)
- v spol. s konvenciami, cudzie mu boli se priručky

Ruská literatúra po 1945

- literatúra písaná ^{metódou} socialistickým realizmom ⇒ dôraz na strannickosť, ľudovosť, kiny o robotníkoch, kolektivizácii, plachotiacich
 - metóda dovolená režimom od 1934 - prijatá na žiadosť sov. spis. v Moskve
 - nie každý spis. došiel ⇒ aj zamizdatov lit. - vydávaná v zap. európe ⇒ prepravovaný rukopis najčastejšie do Fr. a Angl.
 - po 2.9V ⇒ vchádzajúce direktívne riadenie lit., oficiálna podoba pís., do Stalimovej smesi ostávajú prenasledovaní, prisťahovaní do gulagov
 - 1953 - 1. vlna 'liberalizácie' a voľnosť celého kult. života a ruského myslenia
 - k mori - Chruščov ⇒ vych. diela, kt. metaforicky zhrasujú sém Stalimovému (- Solochov - povr. re. real.) | Livdy vyšla novela Iden Denisonova, protis. s pl. ex. z.
 - Brežnev - 1963 ⇒ prenasledovanie 'disidentov' ⇒ odporcom res. myšlienky, režimu ⇒ procesy so nízakmi (napr. aj Solženecyn) ⇒ vyhl. na vlastnú voľnosť a núdzu emigrácie
 - vydávajú svoje diela do Z. Európy ⇒ zamizdaty (pasovne cez hranicu)
 - niektorí v obmedzenom množstve na vlastné náklady vydávali aj ne zamizdaty ⇒ výmena medzi jednotlivými disidentmi
- ⇒ Ruská literatúra:

- 1) oficiálna - metóda so. realizmu, Stalimove a Leninove ceny, ideálne Rusko, veľká úloha vlady a d.
 - Ilja Ehrenburg, Babujskij, M. Solochov (najčastejšie proti Stalimovi, neskôr...)
- 2) polooficiálna - tí, kt. po vojne žili v Rusku, ale sú 'lexiá' čast' knihy boli uverejňované až po ich smrti
 - Boris Pasternak, Achmatova
- 3) zamizdatov -
- 4) zamizdatov -
- 5) emigrantská - núdzu emigrácie a tam vydávali (USA, Fr., Angl., Tal.)

"Danažaja": Tak si to môžes užít, lebo nič iné!
(Hrušky)

- po revolúcii odišli (Gorkij), zač. 30. r. (Čechov), 60-80. roky
(Solženicyn)

• Boris PASTERNAK (1890-1960)

- prozaik aj básnik

- zo zač. podporoval revolúciu, bolševizmus, neskôr kritika voči stalinizmu => mal
inú dobu zápas publikovať => vydával v zahraničí

- 1958 - dostal NE, pod nátlakom režimu sa jej musel zrieknuť
(89 - ju prevzal syn)

- básnické zbierky - smerujú k futurizmu, symbolizmu a pod. abstr. smerom

- próza - prvky so. realizmu, ale experimentovanie s novým románom

- Doktor Živago - román, 2 časti → 7 častí
↓
10 častí

- dej - 1. sv. vojna (pred aj po), občianska vojna v Rusku

- dejovia - 0, postrevúcie

↳ Živago + Larisa

- postavy: Jurij Alexandrovič Živago

- vzdelaný, z aristokr. vrstvy, písal básne a knihy
o lekárstve, bol lekár, aby pomáhal ľuďom

- obežný - pre ľudí, keď mal potrebu

Larisa - pekná, vzdelaná, vydatá z rodu => podvliekala
manželovi so Živagom

~~Henrich~~ ^{10. r.} Živago → bol v Moskve, vyštudoval v Tongji, peršnickov, potom
si ju vzal za ženu mal žiadost' deťu, ale vrátil bol neutelý,
mali syna a dcéru

- 20 r. → Moskva - demonštrácia, Ž+T si mal akýsi vzťah, doktor
Kornilovskij tam bol, keď zmeškal Larisu Fiodorovnu, Larisa tam
na vzťahoch udržiavať a chcela ho zabiť, ale nepodarilo sa,
ona o ňu začala starať, čo bolo pre ňu veľké poníženie

- Larisa sa vydala za spoluisiatku Pavla ^{Andrijašov}, odťahoval sa mal
Ural, vypukla vojna, Pavla → do armády, ona ho potom išla
hľadať, keď sa doviedol, že T, na vojnu išiel aj Živago →
obdržal sa tam ako zdravotník spolu

- opisuje vplyvy demobilovaných vojakov, politické boje v Rusku, biedu, hlad...

- po vojne - Larina sa presťahovala na Ural k deťom, Žirago žil v meste → opis hladomorov, biedy a tak, Žirago mal syna, nevládny - hrad Jergaf (dajomny, prachaty) prišiel a zohral mu jedlo, líšky, Žirago vyžiadavie, Žirago sa išť na Ural prečkať 'žirago' bude im tam lepšie ako v Moskve, cestovali 100 km, Žirago sa stretol so Strelnikovom, keď bol v dom vlnu, nejaký bledýcky - relik, potom opis vidieku, lyrali ~~na~~ dedine Jurakim

2. kniha - Žirago mal brata, Rudara, v knižnici stretol Larinu, stretli sa → začal podnietkať ženu, Žirago žil, že Paša prišiel a žil v meste (Strelnikov) a stal sa revolucionárom, veril, že ho bude mať rada, ak bude úspešný

- Žirago sa chcel priznať, že ho prepadol bolševici a odviedli ho na front ako zdravotníka, 2-3 roky tam bol

- opis zverstiev a zvrhlosti na fronte

- Žirago ušiel, a blúdil po Urals, až sa dostal späť, stretol sa so Larinou a žil, že jeho rodina ^{bola} nútená emigrovať do Fr., že ona bola tehotná a on deťom ani nevidel, lebo komunizmus a jej otec ako 'inteligent' ~~sa~~ musel ísť

- Žirago sa masochizoval do akéhosi domu, kdeel Kamašortky, keď im ponúkol azyl, Žirago neváhal, ale našiel, že Larina tam má ísť, tak ju tam poslal

- Žirago sa presťahoval do Moskvy, dával 7, deci, Jergaf mu to pomohol, zohral prácu v nemocnici, dom - infarktu a t

- Larina tam náhodou bola, mala s ním dieťa, keď jej zohral a ona ho chcela mať, potom ju odviedli do gulagu

- koniec - Jergaf našiel deťom a stal sa o nich

- podáva obraz ruského človeka, hl. inteligencie (Žirago), ako dvoch opl. revolucionárov, podáva hlt. pohľad na udalosti, hl. z hľadiska morálneho

• Alexander Isajevič SOLŽENICYN (1918-)

- Žije kdeś v Rusku, nevie sa kde, asi ešte nesomrel
- * pri niekto skyp, žič. sa ZSV ako dôstojník dobrovoľných obr. armády
- začlenený v nem. sovietskimi, lebo v akomsi liste ~~na~~ bránil Stalina a jeho režim → šiel niekde v gulagu, presiel viacerými táborami → Suchov začal autobiograf. pokrač.
- počas gulagu mu zistili rakovinu, ale vybehol sa (bež. máme jedného autobi. román) - pokračoval sa to vola
- po návrate domov mal podar. svedectvo o životoch v rusk. táboroch → väčšinou rukopisy zakopával (býval šic to sledovať)
- po T. Stalina → Chruščov → vydal knihu - Suchov, ale pôv. text sa musel upraviť, lebo to vychádzalo v časopise 'Koryn' → napr. napostare kapitan mal mať niečo, doplniť niečo o Stalinovi a kľuč jeho osobnosti
- 1962 - Suchov uprel → na chvíľu 'zakázali ako nepriateľ'
- Brežnev - pre toho bol Solž. nanešťastnejší autor → napr. v 1972 ho ~~dozvoľ~~ nepuścili prebrať KC
- Stenovanie gulag - 3-dielny román podrobné o táboroch
- začali mu písať, chýbali a odmietali za vlastizradu a deporovali do z. Nem., oddiel šiel do Am, tam alho žil, oddiel po 80 sa vrátil do Ruska za úradacích ceremónií a tak, jedin mu udeliť št. vymenenie

- kniha:

Idem Ivanovič Denisovič

- autobiografická novela, od. sa na Sibíri
- gulagy - vybehol z ruskej najhoršej krajiny, Oe, vybehol - Aramo, miera, železnice
- obrisení ľudia z odhoru a krutým režimom
- jeden paragraf o. ⁵⁸⁻¹⁴ ~~14~~ bol taký, že dostali do gulagov takmer každého (napr. len ak mal rodinu v z. Eur, alebo boli veriaci, nechali narodiť bratru vyšlo asi)
- Rozprávateľ - 3 dny - 1. os. pl. - celý tábor (priamy)
- 3. os. jg (autorový)
- knihy v 1. os., bolo by to moc subjektívne, čo nechcel

trkať

- celkový dej, nasledovný, rovinový - dôležitý: (námo - večer / noc)

- franc. dôležitý na ríši

- január 1951

- kámar: opis pomerov v gulagu, masimálna

- Suchov - v streduhých rokoch, už bol v jednom, dĺžka bol viac lepší,
dlať sa aj plynulosť, pokojnosť, lepší kolektív
- usmernený za spomiat, nem. → zjatie

- Pavlov - má podniku mal z

- Such. - 10 rokov, bol sa, že mu podľahol bisk, nepochybne si vanku ani
predstavil buclimant

- žena a deti → listy, nechad listy (niech nechť dčom)

- Četov - má sa najlepšie, má sa podplácanie, fľať mierdo

- Volkov - najnebezpečnejší, vydával rookary na prebádavanie

- kaučica - jedáleň, listy aj vydali, u lekára

- rkaz

- Súostrovie Gulag - kritéria pamätania, pokus o um. dielo (nemot.
chronol. kompoz., zachytáva systém fung. gulaga
1918-1953)

- všetko je reálne, objektívne podanie udalostí

- týmdo si vypliat - tu nepodhodlmosť

- o zločinoch, spol. systéme

- pôsobí ako kronika, ale bez chronol. medzní-
ník, aj konkrétne spomienky autora

- Rakovinná - počas gulagu Solžen. žilci rakovinu

- väčšie sa k old. stalinizmu, prehodnotenie dvo

- model, kt. zavrhol cel - Rusko = Stalin

- úvahy o zmysle života, odohráva sa to v nemotiv.
panadónia vo Vladivostoku

- spol. sa môže vypliat z toho → predpoved

• Michail SOLOCHOV (1905-1984)

- predst. oficiálnej ruskej literatúry → pre Stalina priateľský
- na zač. knihy sa pokúšal o kritiku, ale podával nádeje na ideálneho ruského človeka → Stalin sa ho zúfal pre neho → začal pracovať na medvedovi
↳ musel chrániť ruskú a ruskú spoločnosť
- prešiel aj kárik, NBE za Orud človeka + Stalinovú a Leninovu cenu
- poch. z ricky Dorel → väčšina diel tam vidovaná
- zač. na vládnej vojny
- brádo aj v Moskve
- zač. na ZV ako dekadent, potom zač. ísť do nočných miest, kde +
- Orud človeka
 - novela, ich-forma - vstriediaci, náhľadná (zač. aj konci struktúry)
 - Andrij Sokolov (autor prostredníctvom jeho)
 - ~~Andrij Sokolov (autor prostredníctvom jeho)~~
 - náhľadná (zač. Andrij o kamarátom sa stretávajú)
 - jadro - ^{autor} vstriediaci na druhom brehu riky kde čakať kým kamarát prevezie, tam stretáva Sokolova so ~~chlapcom~~ ^{chlapcom} a mení sa rozprávka a Sokolov zač. rozprávať svoj orud
 - zač. aj na konci rozpráva autor
 - autor sledoval odhliadnuť Andrija a čínskeho chlapca, potom chlapca sa brat a rozpráva svoj príbeh
 - ~~Andrij Sokolov (autor prostredníctvom jeho)~~ a ho náhľad domov žisel, že rozpráva a vedľa zomrel od hladu → osirel, potom sa osirel a mal 3 deti - Anatolij, Oľka, Klavdij, žena Irina, ona bola dobrá, starala sa o toho keď sa osirel, bola taká odhodlaná, po 4 deti keď prestal, začal robiť sošnu, dostali dom pri leteckej kaviarni (mesto orudne), odchádzal na vojnu → lečenie, 2x zranení - ľahšie, potom ho zranili (aj tam robil sošnu - náklad železobetonu) ^{trajner} ~~trajner~~ v lete
 - odvedený na 2 do tajnej služby, stali v koksle polovica - padmusom, značka kyslíka - chcel presadiť ich funkcie a kto je nebezpečný, ale zapadli do železa, a Sokolov ho kľuč

- domo - ednická činnost (len 4+), pokračoval chozphal
- "nevládných", šli do Parnane, Sokolov utekl zmnarung,
v Draždanech dvůr v komeňolome, velitel Müller (předcho-
deal chrípke nachlazením nemoc)
- Sokolov si šel na den na dnu - lince → pozvaný Müllerem,
mal byt zastavený, pít si s ním, opití se,
Müller ho tedy pustil, dal mu jedlo, kd. nachlázl
mnoha ostudných zájaccar
- znova se stal zpořádkem, vžil majora fašistického,
Sokolov se pokusil utéct s majorem - rukojemníkem,
dostal se Rusům aj s majorem a jeho důležitými věcmi,
šel na zotavení do nemocnice
- dozvěděl se, že v 42 bombardovali tu leteckou baseň ⇒ aj ich
dom a ženu a dcery zomrel, syn bol na vojne → prežil, bol
detektiv. kapitán, Sokolov sa s ním chcel stretnúť, šiel za
ním, ale vo vojne Anadoliji zabil
- Sok. oživil si z fronty, našel si ženu v Ukrajine, vžil dom
aj so, stretol chlapca Ivanu, kd. zomrel otec ani ⇒ Sokolov si ho
vzal za svojho
- tak zrazil ženu a vzal mu vodičku ⇒ nemal prácu, vybral sa
k priateľovi do [Košice] a tam sa stretol s rozprávačom
- najmä krivka, počom sa komunizmus (Stalin v tom videl
to, čo on potreboval → vybral si ideál ruského vojaka (oddaný vlasti,
ochotný zomrieť, náctový človek, ako aj Sokolov, bojovník za vlast.
ideály + verný rodine, rodinne založený

SOLŽENICYN, SOLOCHOV, PASTERNAK:

P. vrchná vlna, inteligentný, iný obraz človeka (ako S+S), bol flegmatický, bral to
ako je, neuskútal bojovať za svoje ideály → meskars. ním a indiv. sv. človeka

S: človek v totalitnej spol. → kritický, jednoduchý

S: ruský človek prežíva veľa, zbláznily prekážky (aj Solž.); ideál sv. vojaka (človek
kd. sa dokáže vzdáť osudu (aj Solž. - Denikovič)